

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET SKOKANDIĆ PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 43714/02)

PRESUDA

STRASBOURG

31. srpnja 2007.

Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Skokandić protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

- g. C.L. ROZAKIS, *predsjednik*,
  - g. L. LOUCAIDES,
  - gđa N. VAJIC,
  - g. A. KOVLER,
  - g. D. SPIELMANN,
  - g. S.E. JEBENS,
  - g. G. MALINVERNI, *suci*,
  - i g. S. NIELSEN, *tajnik Odjela*,
- nakon vijećanja zatvorenog za javnost 10. srpnja 2007.,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 43714/02) protiv Republike Hrvatske koji su 10. listopada 2002. dva hrvatska državljana, g. Ante Skokandić i g. Ivan Skokandić ("podnositelji zahtjeva"), podnijeli Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija").

2. Podnositelje zahtjeva, kojima je dodijeljena pravna pomoć, zastupao je g. E. Havkić, odvjetnik iz Zagreba. Hrvatsku Vladu ("Vlada") zastupala je njena zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Dana 16. rujna 2004. Sud je odlučio Vladu obavijestiti o prigovorima glede duljine postupka i pomanjkanja pravnih sredstava u tom pogledu, kao i u pogledu prava na vlasništvo. Dana 20. veljače 2007. odlučio je primijeniti članak 29. stavak 3. Konvencije i istovremeno odlučiti o osnovanosti i dopuštenosti zahtjeva.

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositelji zahtjeva, koji su braća, rođeni su 1939. odnosno 1936. godine i žive u Pisarovini, odnosno Korčuli.

A. Građanski postupak za utvrđenje vlasništva

5. Dana 5. rujna 1974. podnositelji zahtjeva podnijeli su pred Općinskim sudom u Korčuli građansku tužbu protiv izvjesnog J.P. i grada Korčule, kojom su tražili da budu proglašeni vlasnicima parcele na kojoj se nalazio kamenolom.

6. Nakon ponovljenog postupka, dana 5. rujna 1994. Općinski sud u Korčuli odlučio je zaključiti glavnu raspravu.

7. Nakon toga, podnositelji zahtjeva su u više navrata požurivali Općinski sud da donese presudu, te su podnijeli nekoliko prigovora Ministarstvu pravosuđa.

8. Dana 10. travnja 2002. sud je strankama otpremio svoju presudu datiranu 5. rujna 1994. Podnositelji zahtjeva, koji su proglašeni vlasnicima dijela spornoga zemljišta, presudu su primili nakon osam dana. Tuženici su se žalili.

9. U međuvremenu su 19. ožujka 2002. podnositelji zahtjeva podnijeli ustavnu tužbu na temelju članka 63. Zakona o Ustavnom sudu u kojoj su prigovorili duljini spomenutog

postupka. Dana 7. srpnja 2004. Ustavni sud Republike Hrvatske utvrdio je povredu njihovih ustavnih prava na suđenje u razumnom roku, svakome od njih dosudio naknadu od po 8.100 hrvatskih kuna (HRK), te je Županijskom sudu u Dubrovniku naložio da odluku o žalbi donese u najkraćem mogućem roku, a najkasnije šest mjeseci nakon objave odluke u Narodnim novinama. Odluka Ustavnoga suda objavljena je 20. srpnja 2004.

10. Dana 7. listopada 2004. Županijski sud u Dubrovniku usvojio je žalbu tuženika, ukinuo prvostupanjsku presudu i predmet vratio na ponovno suđenje.

11. Postupak se ponovno vodi pred Općinskim sudom u Korčuli kao prvostupanjskim sudom.

B. Postupak pred Upravnim sudom

12. Dana 14. lipnja 1995. Ministarstvo gospodarstva sklopilo je s poduzećem B.M. ("poduzeće") ugovor na temelju kojeg mu je dodijelilo koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina i kamena na zemljištu iz naprijed spomenutoga spora ("ugovor o koncesiji").

13. Dana 16. travnja 1997. nadležno tijelo uprave izdalo je poduzeću lokacijsku dozvolu za planiranu eksploataciju.

14. U studenome 2001. poduzeće je započelo radove na dotičnome zemljištu.

15. Dana 21. lipnja 2002. podnositelji zahtjeva podnijeli su upravnu tužbu Upravnome sudu Republike Hrvatske kojom su pobijali ugovor o koncesiji i izdanu dozvolu. Zatražili su i da se zaustave radovi do okončanja građanskoga postupka u kojemu se odlučivalo o vlasništvu nad zemljištem.

16. Dana 26. lipnja 2002. Upravni sud je pozvao podnositelje zahtjeva da navedu koje odluke osporavaju i da dostave primjerke tih odluka.

17. Dana 1. kolovoza 2002. podnositelji zahtjeva su dopunili svoju tužbu tako što su naveli osporavane odluke, ali nisu dostavili primjerke tih odluka.

18. Dana 20. studenoga 2002. Upravni sud je tužbu podnositelja zahtjeva proglasio nedopuštenom utvrdivši da nisu dopunili svoju tužbu na način kako je to zatraženo 26. lipnja 2002.

C. Građanski postupak zbog smetanja posjeda

19. Nakon početka radova na eksploataciji, dana 21. studenoga 2001. drugi podnositelj zahtjeva podnio je Općinskome sudu u Korčuli tužbu za smetanje posjeda (*actio negatoria*) protiv J.P. kao vlasnika udjela u poduzeća B.M., grada Korčule i države. Podnio je i zahtjev za određivanje privremene mjere zaustavljanja radova na eksploataciji.

20. Dana 2. lipnja 2004. Općinski sud je odbio tužbu drugoga podnositelja zahtjeva kao i njegov zahtjev za određivanje privremene mjere. Utvrdio je kako ovaj nije dokazao svoje vlasništvo nad dotičnim zemljištem niti nezakonitost radova na eksploataciji.

21. Dana 9. prosinca 2005. Županijski sud u Dubrovniku odbio je žalbu drugoga podnositelja zahtjeva i potvrdio prvostupanjsku presudu.

22. Dana 8. ožujka 2006. drugi podnositelj zahtjeva podnio je redovnu ustavnu tužbu na temelju članka 62. Zakona o Ustavnom sudu protiv drugostupanjske presude. Postupak u tom predmetu trenutačno je u tijeku pred Ustavnim sudom.

23. U međuvremenu je 30. srpnja 2004. drugi podnositelj zahtjeva podnio ustavnu tužbu na temelju članka 63. Zakona o Ustavnom sudu u kojoj je prigovorio duljini naprijed spomenutoga postupka. Dana 27. travnja 2006. Ustavni sud je odbio njegovu tužbu utvrdivši da duljina postupka nije prekomjerna.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

24. Mjerodavni dio Ustavnoga zakona o Ustavnom sudu (Ustavni zakon o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, *Narodne novine*, br. 49/2002 od 3. svibnja 2002.; "Zakon o Ustavnom sudu") glasi kako slijedi:

Članak 62.

"(1) Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u daljnjem tekstu: ustavno pravo).

(2) Ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može se podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.

(3) U stvarima u kojima je dopušten upravni spor, odnosno revizija u parničnom ili izvanparničnom postupku, pravni put je iscrpljen nakon što je odlučeno i o tim pravnim sredstvima."

Članak 63.

"(1) Ustavni sud će pokrenuti postupak po ustavnoj tužbi i prije no što je iscrpljen pravni put, u slučaju kad o pravima i obvezama stranke ili o sumnji ili optužbi kažnjivog djela nije u razumnom roku odlučio sud ....

(2) U odluci kojom usvaja ustavnu tužbu ... iz stavka 1. ovoga članka, Ustavni sud će nadležnom sudu odrediti rok za donošenje akta kojim će taj sud meritorno odlučiti ....

(3) U odluci iz stavka 2. ovoga članka Ustavni će sud odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegova ustavnog prava .... Naknada se isplaćuje iz državnog proračuna u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu."

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE ZBOG DULJINE GRAĐANSKOG POSTUPKA ZA UTVRĐENJE VLASNIŠTVA

25. Podnositelji zahtjeva prigovorili su da duljina građanskog postupka za utvrđenje vlasništva nije u skladu sa zahtjevom "razumnog roka", predviđenim člankom 6. stavkom 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

"Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi....svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj.

26. Vlada je osporila tu tvrdnju.

27. Sud smatra da je razdoblje koje treba uzeti u obzir počelo 6. studenoga 1997., dan nakon stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku. Međutim, pri ocjeni razumnosti vremena koje je proteklo od toga datuma, mora se voditi računa o stanju postupka u to vrijeme. S tim u vezi Sud primjećuje da je postupak počeo 5. rujna 1974., kad su podnositelji zahtjeva podnijeli građansku tužbu protiv J.P. i grada Korčule. Prema tome, postupak je do ratifikacije trajao više od 23 godine.

28. Postupak u predmetu još je bio u tijeku 7. srpnja 2004., kad je Ustavni sud donio svoju odluku. Na taj datum postupak je trajao oko šest godina i osam mjeseci.

29. Postupak još uvijek nije okončan. Nakon odluke Ustavnoga suda postupak je trajao još tri godine. Dakle, postupak u predmetu dosad ukupno traje više od devet i pol godina nakon ratifikacije. U tom su razdoblju donesene dvije odluke i predmet je ispitivan na dvije razine sudske nadležnosti.

A. Dopuštenost

30. Vlada je ustvrdila da podnositelji zahtjeva više ne mogu tvrditi da su žrtve u smislu članka 34. Konvencije jer je 7. srpnja 2004. Ustavni sud usvojio njihovu ustavnu tužbu, utvrdio povredu njihovog ustavnog prava na suđenje u razumnom roku i dosudio im naknadu. Povreda koja je bila predmet njihovoga prigovora je time pred domaćim tijelima ispravljena i podnositelji zahtjeva izgubili su status žrtve.

31. Podnositelji zahtjeva nisu se s time složili

32. Sud smatra da pitanje mogu li podnositelji zahtjeva još uvijek tvrditi da su žrtve povrede svoga prava na suđenje u razumnom roku, u smislu članka 34. Konvencije, treba utvrditi u svjetlu načela nedavno utvrđenih sudskom praksom Suda (vidi *Cocchiarella v. Italy* [GC], br. 64886/01, §§ 69-107, bit će objavljeno u ECHR 2006; i *Scordino v. Italy (br. 1)* [GC], br. 36813/97, §§ 178-213, bit će objavljeno u ECHR 2006).

33. U vezi s time, Sud primjećuje da je 7. srpnja 2004. Ustavni sud svakome podnositelju zahtjeva dosudio naknadu u protuvrijednost od približno 1.100 eura (EUR) i naložio Županijskom sudu da u roku od šest mjeseci donese odluku o žalbi. Županijski sud je to učinio u manje od tri mjeseca ukinuvši presudu protiv koje je uložena žalba i vrativši predmet na ponovno suđenje prvostupanjskom sudu. Međutim, uzimajući u obzir posebne okolnosti ovoga predmeta, činjenicu da je Ustavni sud svoju odluku donio otprilike dvije godine i tri mjeseca po podnošenju ustavne tužbe i da je, zbog naprijed spomenutog vraćanja predmeta na ponovno suđenje, postupak zbog kojeg se prigovara opet u tijeku pred prvostupanjskim sudom, Sud smatra da se naknada u visini od oko 37% iznosa koji on obično dosuđuje u sličnim hrvatskim predmetima ne može smatrati dostatnom uzimajući u obzir sudsku praksu Suda. Prema tome, podnositelji zahtjeva i dalje mogu tvrditi da su "žrtve" povrede prava na suđenje u razumnom roku i Vladin se prigovor stoga mora odbaciti.

34. Osim toga, Sud podsjeća da, ako način na koji Ustavni sud tumači i primjenjuje mjerodavne odredbe domaćega prava dovodi do posljedica koje nisu u skladu s načelima Konvencije, tumačenim u svjetlu sudske prakse Suda, tada je Sud pozvan ispitati ukupnu duljinu spornoga postupka (vidi, *mutatis mutandis*, *Kozlica v. Croatia*, br. 29182/03, § 23, 2. studenoga 2006.). S obzirom na gornje utvrđenje da podnositelji zahtjeva i dalje mogu tvrditi da su "žrtve" navodne povrede – što znači da odluka Ustavnoga suda u ovome predmetu nije u skladu s načelima Konvencije – opravdano je ispitati ukupnu duljinu (vidi *Solárová and Others v. Slovakia*, br. 77690/01, §§ 41 i 43, 5. prosinca 2006.).

35. U vezi s time, Sud primjećuje, kao što je već navedeno, da je od odluke Ustavnoga suda postupak do danas postupak trajao još tri godine. Podnositelji zahtjeva nisu podnijeli još jednu ustavnu tužbu u odnosu na to razdoblje. Međutim, u svjetlu naprijed spomenutog zaključka glede njihovoga statusa žrtve, to nisu niti trebali učiniti. Sud će to razdoblje uzeti u obzir prilikom odlučivanja o osnovanosti predmeta i, ako to bude primjereno, o zahtjevu podnositelja zahtjeva za pravičnu naknadu na temelju članka 41. Konvencije (vidi *Solárová and Others v. Slovakia*, naprijed citirano, § 42; *Rišková v. Slovakia*, br. 58174/00, § 90, 22. kolovoza 2006.).

36. Sud nadalje konstatira da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. Konvencije. Sud konstatira i da on nije nedopušten s bilo koje druge osnove. Stoga se mora proglasiti dopuštenim

B. Osnovanost

37. Sud ponavlja da se razumnost duljine postupak mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na sljedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositelja zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidi, između mnogih drugih izvora prava, *Cocchiarella v. Italy* [GC], naprijed citirano, § 68; te *Frydlender v. France* [GC], br. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

38. Vlada je prihvatila da je, s obzirom na utvrđenja Ustavnoga suda, postupak trajao nerazumno dugo.

39. Sud ne vidi razloga za drukčiji stav jer je, u predmetima koji su po pitanjima što su se u njima postavljala bili slični ovome predmetu, često utvrđivao povrede članka 6. stavka 1. (vidi, na primjer, *Tatjana Marinović v. Croatia*, br. 9627/03, 6. listopada 2005.). Dakle, duljina postupka bila je prekomjerna i zahtjev "razumnoga roka" nije bio ispunjen već u razdoblju koje je bilo podvrgnuto ispitivanju Ustavnoga suda.

40. Kad je riječ o razdoblju nakon donošenja odluke Ustavnoga suda, Sud primjećuje da, nakon što je predmet vraćen na ponovno suđenje, postupak se opet vodi pred prvostupanjskim sudom. U tim okolnostima, Sud ne može drugo nego zaključiti da je nakon tog datuma došlo do daljnjih neopravdanih odugovlačenja.

41. U svjetlu naprijed iznesenoga, Sud smatra da je došlo do povrede članka 6. stavka 1.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 13. KONVENCIJE U VEZI S ČLANKOM 6. STAVKOM 1. KONVENCIJE

42. Podnositelji zahtjeva nadalje su prigovorili na temelju članka 13. Konvencije u vezi s člankom 6. stavkom 1. Konvencije da nisu imali djelotvorno pravno sredstvo u odnosu na duljinu građanskog postupka zbog kojega prigovaraju, jer Ustavni sud nije odlučio o njihovoj ustavnoj tužbi u tom pogledu. Članak 13. glasi kako slijedi:

"Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kad su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu."

43. Vlada je ponovila da je 7. srpnja 2004., to jest, nakon što su podnositelji zahtjeva podnijeli svoj zahtjev Sudu, Ustavni sud donio odluku o njihovoj ustavnoj tužbi, utvrdio povredu njihovog ustavnog prava na suđenje u razumnom roku i dosudio im naknadu. S obzirom na te okolnosti, ne može se tvrditi da ustavna tužba nije bila djelotvorno pravno sredstvo u predmetu podnositelja zahtjeva. Podnositelji zahtjeva s time su se složili.

44. Sud smatra da su se podnositelji zahtjeva složili s Vladom o tome da, budući da je Ustavni sud na kraju donio odluku o njihovoj ustavnoj tužbi, oni više nisu bili žrtve povrede zbog koje prigovaraju, pa ne vidi razloga za drukčiji stav. Iz toga slijedi da je ovaj prigovor nedopušten prema članku 35. stavku 3. kao očigledno neosnovan i da se mora odbiti na temelju članka 35. stavka 4. Konvencije.

III. NAVODNA POVREDA ČLANKA 13. KONVENCIJE U VEZI S ČLANKOM 1. PROTOKOLA BR. 1 UZ KONVENCIJU

45. Podnositelji zahtjeva prigovorili su i da na raspolaganju nisu imali djelotvorno pravno sredstvo za zaustavljanje eksploatacije njihovoga zemljišta, budući da Općinski sud u Korčuli nije odlučio o njihovom zahtjevu za određivanje privremene mjere od 21. studenoga 2001. Članak 1. Protokola br. 1 glasi kako slijedi:

"Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni."

46. Vlada je tvrdila da članak 13. nije primjenjiv na ovaj predmet. Taj članak nije samostalna odredba, već je njegova primjenjivost vezana za neko drugo pravo zaštićeno Konvencijom, u ovom slučaju, članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. Međutim, podnositelji zahtjeva nisu dokazali da su vlasnici zemljišta na kojemu su se obavljali radovi na eksploataciji.

47. Podnositelji zahtjeva nisu se s time složili.

48. Kad je riječ o prvome podnositelju zahtjeva, Sud konstatira da on nije podnio zahtjev za određivanje privremene mjere, pa prema tome nije bio stranka u postupku koji se vodio po tom zahtjevu. Iz tog se razloga on ne može smatrati "žrtvom" povrede zbog koje se prigovara. Iz toga slijedi da u odnosu na prvoga podnositelja zahtjeva ovaj prigovor nije u skladu s odredbama Konvencije *ratione personae*, u smislu članka 35. stavka 3., pa se mora odbiti u skladu s člankom 35. stavkom 4.

49. Kad je riječ o drugome podnositelju zahtjeva, Sud prvo ponavlja da, da bi bilo djelotvorno, pravno sredstvo *inter alia* zaštitu mora pružiti dovoljno brzo da se izbjegne svaka nenadoknadiva šteta (vidi, osobito, *Čonka v. Belgium*, br. 51564/99, § 79, ECHR 2002-I). Sud nadalje smatra da redovna pravna sredstva (na primjer, građanska tužba) možda ne mogu uvijek to napraviti jer su ponekad prespora ili dopuštaju postupanja u svrhu odugovlačenja. Stoga članak 13. može zahtijevati dostupnost privremenih pravnih sredstava u slučajevima kad bi njihova odsutnost mogla imati za posljedicu nenadoknadivu štetu za prava zajamčena Konvencijom. U takvim situacijama privremena pravna sredstva mogla bi biti jedina djelotvorna pravna sredstva.

50. Međutim, Sud ponavlja da članak 13. ne sadrži općenito jamstvo pravne zaštite svih materijalnih prava. On se isključivo odnosi na one slučajeve u kojima podnositelj zahtjeva argumentirano tvrdi da mu je povrijeđeno neko od prava ili sloboda utvrđenih Konvencijom. S tim u vezi Sud primjećuje da je postupak što su ga podnositelji zahtjeva pokrenuli tražeći da budu proglašeni vlasnicima dotičnoga zemljišta još u tijeku. Stoga, u mjeri u kojoj se podnositelji zahtjeva pozivaju na članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, Sud smatra da bi bilo preuranjeno zauzeti stav o primjenjivosti toga članka (vidi, *mutatis mutandis*, *Grabinski v. Poland* (dec.), br. 3702/02, 18. listopada 2005.), za koji je vezan njihov prigovor na temelju članka 13.

51. U svakom slučaju, Sud smatra da u ovome predmetu niti jedan od podnositelja zahtjeva nikada nije mogao argumentirano tvrditi da mu prijeti nenadoknadiva šteta zbog radova na eksploataciji dotičnoga zemljišta. Ako podnositelji zahtjeva u konačnici budu proglašeni vlasnicima spornoga zemljišta, moći će podnijeti građansku tužbu za naknadu štete protiv države i poduzeća B.M., te dobiti obeštećenje u odnosu na svaku štetu koju su eventualno pretrpjeli. Stoga propust Općinskoga suda da brzo odluči o zahtjevu drugog podnositelja za određivanje privremene mjere, iako je za osudu, ne otvara niti jedno pitanje na temelju Konvencije. Iz toga slijedi da je, čak i uz pretpostavku primjenjivosti članka 1. Protokola br. 1, prigovor podnositelja zahtjeva na temelju članka 13. nedopušten prema članku 35. stavku 3. kao očigledno neosnovan u odnosu na drugoga podnositelja zahtjeva, pa se mora odbiti na temelju članka 35. stavka 4. Konvencije.

IV. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. ZBOG ISHODA UPRAVNOGA SPORA

52. Podnositelji zahtjeva prigovorili su na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije zbog ishoda naprijed spomenutoga upravnog spora.

53. Sud konstatira da podnositelji zahtjeva nisu podnijeli ustavnu tužbu protiv odluke Upravnoga suda od 20. studenoga 2002. Iz toga slijedi da je ovaj dio zahtjeva nedopušten prema članku 35. stavku 1. zbog neiscrpljenja domaćih pravnih sredstava, pa se mora odbiti na temelju članka 35. stavka 4. Konvencije.

V. OSTALE NAVODNE POVREDE KONVENCIJE

54. Podnositelji zahtjeva na kraju su prigovorili zbog povrede svojih prava iz članaka 14. i 17. Konvencije, koji predviđaju zabranu diskriminacije u uživanju prava iz Konvencije odnosno zabranu zlouporabe tih prava.

55. U svjetlu svih materijala koji mu se nalaze u posjedu, te u mjeri u kojoj su pitanja zbog kojih se prigovara u njegovoj nadležnosti, Sud smatra da ovaj predmet ne upućuje na postojanje ikakve povrede bilo kojega od naprijed spomenutih članaka Konvencije. Iz toga slijedi da su ti prigovori nedopušteni prema članku 35. stavku 3. kao očigledno neosnovani i da se moraju odbiti na temelju članka 35. stavka 4. Konvencije.

VI. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

56. Članak 41. Konvencije propisuje:

"Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci."

A. Šteta

57. Podnositelji zahtjeva potražuju 6.700 eura (EUR) na ime nematerijalne štete.

58. Vlada je osporila to potraživanje.

59. Sud ponavlja da kada je podnositelj zahtjeva iskoristio dostupno domaće pravno sredstvo i ishodio utvrđenje povrede te mu je dosuđena naknada, ali unatoč tome još uvijek može tvrditi da je "žrtva", iznos dosuđen na temelju članka 41. može biti manji od iznosa koje Sud dosuđuje u sličnim predmetima. U tom slučaju podnositelju zahtjeva mora biti dosuđena razlika između iznosa što ga je dobio od Ustavnoga suda i iznosa koji se ne bi smatrao očito nerazumnim u usporedbi s iznosima koje dosuđuje Sud. Podnositelju zahtjeva treba se dosuditi i iznos u odnosu na faze postupka koje Ustavni sud možda nije uzeo u obzir (vidi, *mutatins mutandis, Cocchiarella v. Italy* [GC], naprijed citirano, §§ 139-141).

60. Sud podsjeća da je Ustavni sud svakome podnositelju zahtjeva dosudio 1.100 EUR, što iznosi oko 37% onoga što bi im Sud dosudio. Uzimajući u obzir okolnosti ovoga predmeta, značajke ustavne tužbe, te činjenicu da je Sud, unatoč tom domaćem pravnom sredstvu, utvrdio povredu, Sud smatra, presuđujući na pravičnoj osnovi, da podnositeljima zahtjeva zajedno treba biti dosuđen iznos od 500 EUR u odnosu na razdoblje obuhvaćeno odlukom Ustavnoga suda.

61. Podnositeljima zahtjeva sud zajedno dosuđuje i iznos od 1.800 EUR za odugovlačenje postupka koje je uslijedilo nakon odluke Ustavnoga suda od 7. srpnja 2004. (vidi stavke 34. do 35. ove presude).

62. Prema tome, podnositeljima zahtjeva zajedno se ima dosuditi ukupni iznos od 2.300 EUR na ime nematerijalne štete, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati na taj iznos.

B. Troškovi i izdaci

63. Podnositelji zahtjeva, koji su primili pravnu pomoć, nisu podnijeli zahtjev za naknadu troškova i izdataka. Sud stoga smatra da nema potrebe dodijeliti im nikakav iznos na to ime.

C. Zatezna kamata

64. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *proglašava* prigovor koji se odnosi na prekomjernu duljinu postupka dopuštenim, a ostatak zahtjeva nedopuštenim;

2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;

3. *presuđuje*

(a) da tužena država podnositeljima zahtjeva zajedno treba, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačnom u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, isplatiti 2.300 EUR (dvije tisuće tristo eura) na ime nematerijalne štete koje je potrebno preračunati u nacionalnu valutu tužene države prema tečaju važećem na dan namirenja, uvećane za sve poreze koji bi se mogli zaračunati na taj iznos;

(b) da se od proteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na naprijed navedene iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;

4. *odbija* ostatak zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravičnu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 31. srpnja 2007. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren NIELSEN
Tajnik

Christos ROZAKIS
Predsjednik